

3. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy/fintech2025> (дата звернення до ресурсу 21.05.2022 року).

4. Тохтамиш Т.О. Діяльність finTech-компаній на фінансовому ринку. *Проблеми системного підходу в економіці*. Випуск 2020. № 5(79). С.27 – 32.

5. Шевченко О.М. Світові тенденції розвитку ринку фінансових технологій та особливості його функціонування в Україні. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2021/88.pdf (дата звернення до ресурсу 21.05.2022 року).

6. Global FinTech Adoption Index 2019. URL: <https://asd-team.com/blog/global-fintech-adoption-index-2019-report-highlights/> (дата звернення до ресурсу 21.05.2022 року).

УДК 005.342

Радинський Сергій

кандидат економічних наук

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Дячун Ольга

кандидат економічних наук, доцент

доцент кафедри економіки та фінансів

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Serghiy Radynskiy

PhD (Economics)

Associate Professor of Economics and Finance Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

Olga Dyachun

PhD (Economics), Docent

Associate Professor of Economics and Finance Department

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Ternopil, Ukraine

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

MECHANISM OF MANAGEMENT OF INNOVATIVE ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Дослідження сучасних реалій формування та розвитку українських підприємств вказують на необхідність формування інноваційної орієнтації через оновлення продукції та технологій, формування нового апарату управління та організації нових методів реалізації виробничо-господарської діяльності підприємства. Безпосередньо, інноваційна складова дасть можливість нівелювання проблем, що виникли на промислових підприємства та дасть можливість повноцінного розвитку.

Одним з основних чинників інноваційного розвитку підприємства повинен стати механізм, який дозволяє відслідковувати виконання поставлених завдань у довгостроковій

перспективі. Використання в механізмі системи показників підприємства, що включає фінансові показники й показники, які характеризують ринкові чинники, що взаємодіють між собою, дозволить керівництву підприємства оцінювати темпи зростання діяльності й виявляти можливі відхилення в стратегічних планах підприємства. При цьому ефективність системи показників, які формують стратегію, проявиться тоді, коли вона перетвориться із системи оцінок у систему управління [1].

Механізм управління інноваціями – необхідно визначити як взаємопов'язану сукупність економічних відносин, принципів, методів і функцій організації, промислового впровадження та комерціалізації нововведень. Лише в синергетичній єдності структурних елементів даного механізму можливо досягнути інноваційного розвитку підприємства, відповідно охарактеризуємо структурні елементи даного механізму.

В економічному механізмі управління інноваціями економічні взаємовідносини виникають між сторони (суб'єктами управління) з приводу реалізації повно циклу інноваційного розвитку підприємства (об'єкт управління). В даному контексті, важливою узгодженістю стратегії управління інноваційною діяльністю із загальними цілями та місією функціонування підприємства.

В основі механізму управління інноваційним розвитком підприємства лежать наступні принципи, а саме: цілісність, системність, адаптивність, рівновага, адаптованість.

Принцип цілісності обумовлює орієнтування на забезпеченість єдності ключових елементів, кожен із яких має важливе значення в інноваційній діяльності підприємства.

Принцип адаптованості обумовлює відповідність реалізації механізму інноваційного розвитку, його сильним та слабким сторонам, використанням можливостей та нівелювання проблем розвитку. Важливо формувати такий механізм управління інноваціями, що дасть можливість врахувати проблеми та адаптувати під систему розвитку.

Принцип адаптивності обумовлюють необхідність забезпечення відповідності підприємства ключовим вимогам, що відповідають мінливому та досить конкурентному середовищу функціонування підприємства.

Принцип системності обумовлює формування та реалізацію на підприємстві системи, котра забезпечує систематичне впровадження та розвиток інновацій. Важливим є системність погляду управлінського персоналу на вирішення основних проблем, що стримують інноваційний розвиток підприємства.

Принцип рівноваги обумовлює поєднання протилежних компонентів механізму інноваційного розвитку між собою, а також у відповідності до зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування підприємства.

Поряд із принципами важливо використовувати найбільш ефективні методи управління інноваційною діяльністю, а саме: генерування ідей, прийняття рішень, виявлення думки, планування та прогнозування, наочного представлення, аргументування, аналізу та оцінки. Кожен із методів реалізації управління має вагомий роль, оскільки орієнтує підприємство на наявність альтернативних ідей розвитку (метод генерування ідей), обрання найбільш ефективної із запропонованих альтернатив та визначення особливостей реалізації механізму (метод прийняття рішень), використання інструментів планування та прогнозування для визначення тенденції інноваційного розвитку (метод планування та прогнозування), наочне представлення та документальне оформлення (метод наочного представлення), визначати на основі фактів дані тенденції (метод аргументування) та використання аналітичної компоненти оцінювання ефективності реалізації механізму (метод аналізу та оцінки), формування узагальнюючих висновків, що реалізації стратегії інноваційного розвитку.

Основними напрямками комерціалізації управління інноваціями повинне стати отримання чистого прибутку за рахунок реалізації ефективного механізму управління, комерціалізація інноваційних знань та досягнень за рахунок надходження постійних платежів (роялті), досягнення поточних та стратегічних цілей розвитку підприємства, формування інноваційного середовища розвитку підприємства.

Основними функціями в контексті реалізації інноваційного управління є планування, організація, стимулювання, прогнозування, формування інноваційних ідей, контроль виконання управлінських рішень. Використання даних функцій управління обумовлюють необхідність формування планів та прогнозів розвитку підприємства, забезпечення стимулювальної компоненти виконання основних завдань та підвищення компетенцій працівників зайнятих реалізацією управління інноваціями, в узагальненні важливим є поточний та стратегічний контроль реалізації системи управління інноваціями.

У загальному вигляді за структурою механізм управління інноваціями на промисловому підприємстві може бути поданий як ряд етапів, що у своїй сукупності утворюють комплексну систему функціональних зв'язків між об'єктами, суб'єктами, засобами, методами та іншими складовими інноваційної діяльності і може використовуватися для досягнення широкого спектра стратегічних цілей підприємства [2].

На першому етапі відбувається визначення цілей інноваційної діяльності підприємства на основі аналізу поточних та перспективних планів його діяльності та розвитку.

На другому етапі оцінюється фактичний інноваційний потенціал підприємства, як сукупність трудових, нематеріальних, матеріальних і природних ресурсів, залучених чи не залучених з яких-небудь причин в процес виробництва, але таких, що володіють реальною можливістю брати участь в ньому.

Метою третього етапу є виявлення загроз і можливостей зовнішнього середовища та сильних і слабких сторін внутрішнього середовища. Виходячи з проведеного аналізу, на наступному етапі формується множина альтернативних інноваційних стратегій та здійснюється вибір оптимальної з них.

Потім відбувається формування комплексу заходів для реалізації стратегії, обраної на попередньому етапі, а також вибір інструментарію реалізації інноваційних заходів, визначення джерел фінансування, оптимізація їх структури тощо.

Далі йде етап втілення вибраної стратегії в життя, тобто практична реалізація інноваційних заходів, що включає контроль за їх виконанням та підведення підсумків. Якщо стратегічні цілі не досягнуті, керівникові варто визначити основне коло проблем підприємства, «слабких сторін» та розробити можливі варіанти їх вирішення з метою мінімізації негативних наслідків відхилень від вибраної мети, а також розробити нові стратегічні цілі або переглянути та уточнити існуючі, враховуючи ситуацію, що склалася.

Підведення підсумків має обов'язково включати етап оцінювання результатів інноваційної діяльності та визначення їх ефективності.

У цілому, реалізація механізму управління інноваційною діяльністю підприємства орієнтована на побудову системи генерування та впровадженні інноваційних ідей в діяльності будь-якого підприємства. Використання концепції інноваційного управління орієнтоване на кінцевий результат функціонування підприємства є генерування інноваційних ідей розвитку, зростання чистого прибутку, формування позитивних грошових потоків, досягнення мети та основних цілей інноваційного розвитку підприємства.

Перелік використаних джерел

1.Зборовська О. М., Усик М. К. Формування механізму управління інноваційною діяльністю машинобудівних підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2012. № 23. URL:http://www.investplan.com.ua/pdf/23_2012/7.pdf (дата звернення до ресурсу 23.05.2022 року)

2. Шикова Л.В., Швець Г.О. Особливості управління інноваційною діяльністю на підприємстві. *Економіка і організація управління*. 2014. № 3 (19) – 4 (20). С. 293 – 297.